

פרשת אחרי מות

כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העושות מקרב עמם (יח, כט)

יש להבין למה פתח הכתוב בלשון יחיד אשר 'יעשה', וסיים בלשון רבים 'ונכרתו' הנפשות העושות.

וי"ל, דהנה מצינו שכל פר' העריות נאמרה בלשון יחיד, חוץ מפסוק אחד והוא (פסוק ו) 'לא תקרבו לגלות ערוה, ופירש שם רש"י להזהיר הנקבה כזכר לכך נאמר לשון רבים. ואף כאן שנאמר ונכרתו וגו' בלשון רבים פירש"י כיוצא בזה ד'הנפשות העושות' היינו הזכר והנקבה.

והנה, בשפתי חכמים בתחילת פר' העריות הקשה אמאי איצטריך לרבות אשה לגבי עריות, הרי אלו מצוות לא תעשה וגם אשה חייבת בכל הלאוין שבתורה כדאיתא בגמרא (קדושין לה, א), ותירץ דבשלמא שאר איסורין שבתורה כגון אכילת איסור שפיר האשה חייבת בהם כי היא עשתה מעשה איסור כמו האיש, אבל גבי עריות שרק הבעל עשה מעשה ואילו הנבעלת לא עשתה ולא כלום, שהרי היא קרקע עולם כמפורש בסנהדרין (עד, ב), לכן איצטריך לרבוויי שאפ"ה הרי היא חייבת.

אלא שתמוה, דאם אשה היא קרקע עולם א"כ מדוע באמת חייבה אותה התורה בכל איסורי העריות.

על זה ניתן להשיב למאי דאיתא בגמ' (ב"ק לב, א) דמזיק את אשתו איהו קעביד מעשה והיא לא, ופריך והכתיב ונכרתו הנפשות 'העושות' מקרב עמם, דמזה משמע דהאשה ג"כ עושה מעשה, ומשני הנאה לתרווייהו אית להו איהו מעשה דקעביד, דהיינו שאת המעשה עושה באמת רק האיש, אבל כיון שגם לאשה יש הנאה לכן הנאתה נחשבת כמעשה. מעתה מובן למה אשה חייבת בכל איסורי העריות שבתורה, כיון שהנאתה חשובה כמעשה.

ולפי האמור ניחא, דמה שפתח הכתוב בלשון יחיד 'יעשה' היינו משום שבאמת המעשה נעשה רק ע"י האיש, אבל סיים הכתוב בלשון רבים 'העושות', שהרי העושות קאי אהנאה (וכבב"ק שם), והרי הנאה יש לשניהם, הלכך נקט שפיר לשון רבים וכולל את הזכר והנקבה.

מקור: יקרא דאורייתא